

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Physicam, siue Scientiam de Corpore naturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

Cap. I. Materiam omnem sublunarem esse vnus speciei, posse tamen
esse specificè diuersam verius est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95236](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95236)

que sunt, existuntque, postea incipiant esse non entia, & nihil; cur è contrario eadem materia non appellatur maximè ens: siquidem teste Aristotele 1. œconom. cap. 3. & 2. de gener. cap. 9. text. 5. 1. est causa existentia & conseruationis rerum omnium sublunarium, nouasque semper dispositiones, & formas suscipiendo, facit, vt omnium entium species in ratione entium vniuerso constent, & conseruentur? Occurrit tamen ad hanc dubitationem facile potest: primò si asseratur materiam à Platone, & aliis, vt visum est, non solum paruum appellatam esse, sed etiam magnum: quod perinde est, ac si eam nuncuparent, non tantum non ens, & nihil, sed etiam ens & aliquid. Item secundò, cum denominatio sequatur debiliorem partem, vt est in communi proverbio, quid mirum, si frequentius dicatur materia non ens, & nihil, aut propè nihil, à rerum interitione, cuius est principium, quam ens à conseruatione & existentia rerum, quæ ei veluti causa debetur? Hactenus prima pro contraria opinione obiectio.

23 Obiicies pro ea secundò. Non est potior ratio, cur assignari debeat inter omnia entia ens aliquod perfectissimum, nempe Deus, quam etiam inter omnia entia ens aliquod imperfectissimum: hoc autem aliud esse non potest, quam materia prima, quæ de facto existit: ergo &c. Respondeo negata maiori: nam potius ex ente perfectissimo sequitur impossibilitas entis imperfectissimi, quam eius possibilitas; cum certò certius sit, primi ac perfectissimi entis perfectionem commendari, ex eo quod habeat sub se entia creata, non tantum magis & magis perfecta, sed etiam minus & minus perfecta in infinitum, quæ possit producere; ita vt quemadmodum non est assignare inter entia creata ab eo producibilia perfectissimum, sic nec imperfectissimum. Insuper, vt c. 1. dicebamus, nullus numerus ab vnitatem summè recedit: nulla ergo creatura à Deo summè vno summè recedere potest, aut ita, vt non possit dari alia, quæ magis ab eo distet, ac proinde sit imperfectior. Tandem, vt ibid. dicebamus, nulla quantitas continua permanens, aut successiua, assignari potest minima. Similiter ergo in presenti, &c.

24 Obiicies tertio, pro eadem sententia. Materia prima est pura potentia: sed pura potentia est imperfectissima entium, sicut purus actus est inter entia imperfectissimus: ergo. Respondeo materiam iuxta disputata superius tract. 2. cap. 4. non esse puram potentiam entitativam, sed tantum puram potentiam passiuam substantialem, hoc est ita receptiuam formarum substantialium, vt ipsa haud sit forma substantialis: at, vt esset imperfectissima entium omnium, priori modo, non posteriori deberet esse pura potentia.

TRACTATUS VI.

De vnitatem specifica materiae componentis essentialiter corporis naturale.

CAPVT PRIMVM.

Materiam omnem sublunarem esse vnus speciei, posse tamen esse specificè diuersam, verius est.

1 VOD omnis sit de facto vnus speciei tueretur Hurtadus d. 2. Phys. sect. 5. Suarez in Met. d. 1. sect. 1. num. 15. Tellez d. 12. Phys. sect. 4. conclus. 1. Conimb. lib. 1. de cœlo cap. 9.

q 6. art. 4. & quod caput est, Arist. lib. 1. Phys. text. 69. & beatus Thom. 1. p. q. 66. art. 2. Probatur, quia nulla diuersitas per accidens, & contingenter talis variat speciem; aut essentiam: alioqui homo albus v. g. & homo niger erunt non vnus, sed diuersæ speciei: At tota diuersitas vnus materiae sublunaris ab alia est quasi per accidens, & contingenter talis: materia enim inanimis animari potest, solèturque: & animata formam sortiri inanimem: & quæ vni formæ subest, potest cuicumque alij subesse, adeoque dissimilitudinem, & diuersitatem à forma sua prouenientem deponere, & alteri materiae, cui dissimilis erat, adimulari. Ergo, &c.

2 Quod verò possit vna materia sublunaris, & corruptibilium formarum susceptiua, diuersæ esse speciei ab alia, probabilius longè est, nisi valde fallor. Etenim quæ repugnantia esse potest in eo, quod aliqua materia sublunaris quarundam formarum corruptibilium sit receptiua, & non omnium, alia verò aliarum, & non priorum? Cur implicet materia apta suscipere solas formas corruptibiles, non vitales, haud verò ad vitales & vitæ expertes ex æquo indifferens, sicut quæ de facto existit? An non subiectum substantiale completum formarum accidentalium, aliquod has, aliquod solas illas, non verò quodlibet quaslibet recipere potest? quidni ergo & ipsum in subiecto formarum substantialium corruptibilium, nempe materia prima sublunari, seruata proportionem, possit euenire?

3 Contrarium tamen tueretur Pater Suarez disp. 13. Metaph. sect. 1. 2. num. 6. & Pater Balchazar Tellez d. 22. Phys. sect. 4. num. 5. & cum eis alij, præsertim Thomistæ. Ex quibus obiicies primò. Materia prima sublunaris est pura potentia, nullam habens perfectionem, nullum actum entitativum de se: non ergo potest specificè multiplicari; haud aliter ac è conuerso actus purus, ab omni potentialitate semotus, nempe Deus, nequit specificè multiplicari. Obiicies secundò. Actus est qui distinguit, vt fert commune proloquium: at nomine actus forma intelligitur, vtpotè quæ subiectum actuat, sola ergo forma est radix distinctionis, ac multiplicatis specificæ, ac proinde materia prima sublunaris secundum se, & seorsim à forma sumpta nequaquam poterit quoad speciem multiplicari. Obiicies tertio: Materia sublunaris debet esse subiecta priuationi formarum, sed priuatio formarum ad has importat capacitatem: materia ergo sublunaris debet esse capax formarum omnium corruptibilium: adeoque per respectum ad illas haud potest specie diuersificari.

4 Quarta, & eodem redit: formæ omnes corruptibiles ac sublunares conueniunt in ratione separabiliter informandi: per ordinem ergo ad eas, & hanc earum informandi rationem, potest constitui vna species infima materiae, quæ alia esse non potest, quam materia de facto existens. Quintò, si est possibilis vna materia sublunaris diuersæ speciei ab alia, hoc est formarum quarundam corruptibilium capax, quarum est incapax alia; quidni possibilis adstruatur materia prima solarum formarum spiritualium receptiua? Consequens autem hoc est absurdum: quia compositum ex tali materia & forma spirituali esset spirituale: esset quidem spirituale: quid enim haberet non spirituale? non formam; quippe quæ supponitur spiritualis: non materiam; vtpotè quæ cum sit subiectum formarum spiritualium, & nullarum corporalium, haud potest non esse spiritualis: non denique vnionem, nimirum quæ nequit non sequi spiritualitatem extremorum suorum. Illud autem idem compositum non fore spiri

spirituale patet, quia compositio ex actu & potentia repugnare videtur enti spirituali & simplicitati eius propriae.

5 Ad primum respondeo, materiam, ut sapissime dictum est, haud esse puram potentiam entitativam, sed potius propriam habere entitatem, & actualitatem: quidni ergo eius merito distingui possit in plures materias specie diuersas? sicut forma, propter propriam, quam sibi vendicat, entitatem & actualitatem, capax est inaequalitatis specificae, eiusque multiplicatis, & varietatis, quam in toto hoc vniuerso suspicimus. Deinde omnis materia specificè distinguitur à forma substantiali: & tamen iuxta aduersarios, omnis est absolute pura potentia, cur ergo vna materia sublunaris specificè distingui non possit ab alia, quamuis alterutra sit pura potentia? Tandem paritas desumpta ab actu puro entitativum, nempe Deo, nulla est; alioqui, sicut Deus, quia est actus purus, non potest numero distingui, aut multiplicari, fieret materia prima, quia est pura potentia, haud posset numero distingui, aut multiplex esse.

6 Ad secundum respondeo, nomine actus, cuius sit proprium distinguere, intelligendam esse formam logicam, seu differentiam, aut quasi differentiam, non verò formam physicam, de qua est sermo: alias nec Deus & Angelus à rebus corporeis possent specificè distingui: quippe forma physica minimè præditi: nec etiam (ob eandem rationem) daretur vlla distinctio specifica inter materiam ut sic & formam, aut numerica inter vnam materiam sublunarem, & aliam: atqui materia prima secundum se, & præcisè sumpta, formam logicam, seu differentiā sibi vendicat. Cur ergo, ratione illius, non solum à forma physica, verum etiam ab alia materia, specificè nequeat differre?

7 Ad tertium respondeo, materiam sublunarem debere esse subiectam priuationi formarum; non omnium sed aliquarum: unde fit eam necessario esse capacem aliarum formarum, præter eas quas habet, non tamen omnium. Ad quartum respondeo, nihil eo conuinci, nisi quod possit dari vna species infima materiae sublunaris, receptiua omnium formarum corruptibilium, & in ordine ad eas earumque informandi rationem, constituta: hoc tamen non prohibet, dari aliam speciem materiae sublunaris, non sub priori illa specie contentam, sed ab ea omnino diuersam, quæ aliquarum determinatè formarum corruptibilium, non omnium, sit receptiua. Et quidem ut vna species dicatur contineri sub alia, essetque ea inferior, haud satis est, vnius terminum & obiectum minus latè patere, quam alterius obiectum, ut liquet in sensu communi, & quouis sensu externo, quorum neuter subiicitur alteri, tanquam rationi superiori, esto vnius obiectum contineatur sub obiecto alterius, nec tam latè extendatur.

8 Ad quintum respondeo, pone quidem dari materiam receptiuam solarum formarum spiritualium, siue non omnino corporearum: quæ enim in hoc repugnantis esse potest? compositum autem ex ea materia & forma resultans esset spirituale simul, & materiale, non verò omnino spirituale: neque non etiam quæuis eius pars aliquid haberet materialitatis cum spiritualitate coniunctum. Hæc tamen latius explicare non est huius loci, sed ad metaphysicam spectat. Interim animaduerto tali materia nequaquam constare Angelos, sed potius cuiuscumque materiae esse omnino expertes, ut contra Alensem, Richardum, Aureolum, & Auicembron, docent ceteri communiter scolastici, quorum multos referunt sequunturque Franc. Amicus tit. 1. disp. 3. f. 3. & Gilius lib. 1. tr. 1. c. 4.

CAPVT II.

Materiam sublunarem esse vnius speciei cum materia celesti probabile est.

9 **S**upponit hæc assertio, necnon ea, quam, seq. capite trademus, Cælos materia prima, constare & ex ea & forma componi. Quæ suppositio probabilis est, etsi eius contrarium sit non impossibile, ut ostendimus in loco. Materiam ergo sublunarem esse vnius speciei cum celesti, docent ex nostris Molina in opere sex dierum. disput. 5. Valquez 1. p. disp. 24. n. 10. Hurtad. disp. 1. de Cælo sect. 2. num. 15. Arriaga disp. 2. Phys. num. 159. Tellez disp. 22. Phys. sect. 4. Salmeron in epistolam 1. D. Petri cap. 3. disp. 4. Præpositus 1. p. tract. de op. sex dier. dub. 3. num. 19. Idemque probabile esse putant Conimbricenses lib. 1. de Cælo cap. 2. q. 6. art. 3. In eadem sententia fuere veteres plerique Philosophi ante Aristotelem, nempe Empedocles, Trismegistus, Xenocrates, Anaximander, Thales, Heraclitus, Anaximenes, Plato, & alij: eandem postea opinionem sequuti sunt Auicenna, Okam, Bonauentura, Ægid. Romanus apud nostros Conimbricenses ubi supra: In eadem etiam inclinatur Scotus, teste P. Suarez disp. 23. met. sect. 11.

10 Probatur autem, quia si qua ratione materia sublunaris non esset vnius eiusdemque speciei, cum materia celesti, sed diuersa, maxime quia cælum est incorruptibile: at hæc ratio est nulla: siquidem incorruptibilitas cæli proficisci potest, non ex eo quod eius materia formarum sublunarium incapax sit, sicut ad diuersitatem specificam materiae celestis ac sublunaris oportet, sed ex eo, quod forma celestis sit naturaliter incorruptibilis, & à materia, quam semel possidet, expelli nescia: Quare, sicut materia prima quauis sponte sua ac per se penetrabilis, iuxta non paucos, tamen redditur impenetrabilis, per quantitatem à se realiter distinctam; & homo in statu beatitudinis per donum supernaturale efficitur incapax peccati & mortis, quorum tamen intrinsecè & per se capax est; ita similiter materia celestis, tametsi sit vnius eiusdemque speciei, cum materia sublunari, ac proinde formarum sublunarium suaptenatura capax, merito tamen formæ celestis earum incapax reddi poterit, quemadmodum opus est ad Cæli incorruptibilitatem.

11 Confirmatur, & declaratur; quia formarum sublunarium aliqua difficilior à subiecto pelluntur, quam alia, ut cernere est v. g. in adamante, & stupa: & tamen omnes in eadem specie materia suscipiuntur: quidni ergo formæ celestes & sublunares possint esse tales, ut illæ priores nullo modo possint ex natura rei à subiecto suo pelli, possint verò posteriores, tametsi ambæ eandem specie sortiantur materiam, ac proinde ex incorruptibilitate Cæli, siue inseparabilitate formæ celestis à sua materia, huius à materia sublunari diuersitas specifica haud quaquam poterit recte collegi. Confirmatur iterum: quia modus à re, cuius est modus, auelli diuinitus etiam nequit, cum tamen res à modo sæpe sæpius auellatur: similiter ergo, quamuis formæ corporum celestium & incorruptibilium à materia sua naturaliter expelli aut separari nequeant, tamen eorum materia poterit è conuerso separari à formis celestibus, & sublunaribus vniri; & sic, non obstante, Cælorum celestiumque formarum incorruptibilitate, haud repugnabit materia celestem & sublunarem eiusdem esse speciei.

12 Obiicies tamen primò: si materia celestis esset vnius